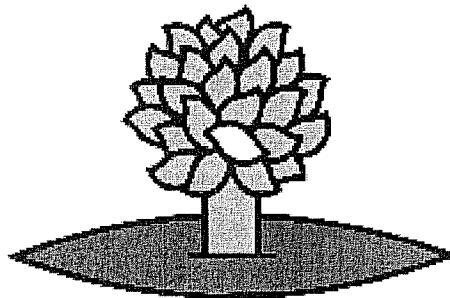

Gönyői Kék Duna Óvoda és Bölcsőde

bölcsődei egységének szakmai programja

GÖNYŐI KÉK DUNA
ÓVODA ÉS
BÖLCSŐDE

Tartalomjegyzék

Bevezetés	4
Jogszályi háttér: Alapjogszályok	4
Szakmai szabályozók - Módszertani levél	5
Az intézmény adatai	5
Bölcsődénk bemutatása	6
Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői	6
Az ellátás igénybevételenek módja	8
A gyermekjóléti szolgáltató intézmény szolgáltatásairól szóló tájékoztatás helyi módja	9
Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok	9
A szülő joga hogy:	9
A szülő kötelessége:.....	10
A gyermek joga hogy:.....	10
Adatvédelem:	10
A kisgyermeknevelő joga, hogy:	11
A kisgyermeknevelő kötelessége, hogy:.....	11
Szülői Érdekképviseleti Fórum	11
A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültségének biztosítási módja és formái	13
Bölcsődei nevelés célja:	13
Bölcsődei nevelés feladata:	14
Bölcsődei nevelés alapelvei	15
Bölcsődei nevelés főbb helyzetei	16
Tanulás	16
Gondozás	16
Játék	18
Mozgás	19
Mondókázás, énekelés	20
Verselés, mesélés	20
Alkotótevékenység	21
Egyéb tevékenységek	21
A bölcsődei nevelés megvalósításának feltételei:	22
I. A bölcsődei gondozás-nevelés személyi feltételei	22
II. A bölcsődei gondozás – nevelés tárgyi feltételei	22

III.Szervezeti és időkeretek.....	23
Beszoktatás	23
Napirend.....	24
Heti rend	25
Kapcsolattartás a szülővel.....	25
Kapcsolattartás egyéb intézményekkel.....	27
Nyílt nap	27
A szakmai program működésének, beválásának ellenőrzési rendszere	27
A bölcsődénk szakmai dokumentumai	28
Programjaink, hagyományaink, ünnepeink.....	28
Zárszó	28

Bevezetés

„Engem ne emeljen magasra senki, ha nem tud addig tartani, míg tényleg megnövök. Guggoljon ide mellém, ha nemcsak hallani, de érteni akar. Hogy közel legyen a szívdobogásunk.”

/Birtalan Ferenc/

Gönyű Község Önkormányzata a családi nevelést segítve, a gyermekek nappali felügyeletét, szakszerű gondozását–nevelését bölcsődében is biztosítja az óvodán kívül. A bölcsőde és az óvoda, egy épületben található, többcélú, közös igazgatású intézmény. A bölcsődében folyó szakmai munkáért a bölcsőde vezetője felel.

A bölcsőde valamennyi dolgozója a bölcsődei gondozás-nevelés szakmai értékeinek elkötelezettje és tisztelője. A bölcsőde saját nevelési-gondozási Szakmai Program szerint végzi tevékenységét, amely összhangban áll, „a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjával.”. A Szakmai Program a bölcsőde első számú szakmai dokumentuma, melyet minden kisgyermeknevelő alkalmaz a napi nevelő-gondozó munkájában. Programunkkal biztosítjuk, hogy az általunk gondozott-nevelt gyermekek a mindennapjaikat szeretetteljes, nyugodt légkörben éljék.

Jogszabályi háttér: Alapjogszabályok

- Magyarország Alaptörvénye
- 2003 évi CXXV. Törvény Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- Az ENSZ emberi jogok nyilatkozata
- Az Európa Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni gyermekellátásról
- 2011 évi CXCV. törvény az államháztartásról
- 2011 évi CXC. törvény a köznevelésről
- 1992 évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
- 2012 évi I. törvény a Munka Törvénykönyvéről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- A gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet

- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet
- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet
- A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. X. 24.) Korm. rendelet
- A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet
- 9/2000.(VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról,
- 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról

Szakmai szabályozók - Módszertani levél

- A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai (2012) – módszertani levél
- A család és a bölcsőde kapcsolata – módszertani levél – kézirat, (2007)
- Játék a bölcsődében (1997) – módszertani levél _
- Folyamatos napirend a bölcsődében (1982) - módszertani levél
- Korai fejlesztés a bölcsődében (2003) – módszertani levél
- Útmutató a bölcsődei gondozónők családlátogatásához (1989) - módszertani levél _
- Szülővel történő fokozatos bölcsődei beszoktatás. Kiegészítő módszertani útmutató a fokozatos beszoktatás c. módszertani levélhez (1982)
- Bölcsődei adaptáció (1982) – módszertani levél
- A gyermekvédelmi észlelő-és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektor semleges egységes elvek és módszertan (2014)

Az intézmény adatai

Fenntartó szerv neve és címe:

Gönyű Község Önkormányzata
9071 Gönyű, Kossuth L. u. 67.

Intézmény neve és címe:

Gönyüi Kék Duna Óvoda és Bölcsőde
9071 Gönyű, Bem J. u. 2

Telefon: 06-96/353-150

E-mail: info@kekduanaovoda.hu

A szakmai program készítésének ideje: 2017. augusztus 16.

A szakmai program érvényességi ideje: 2022. augusztus 16.

A szakmai program készítőjének neve: Tóthné Rosta Éva
mb. intézményvezető

Nyitvatartási idő: hétfőtől-péntekig : 6.30 órától -16.30 óráig

Férőhelyek száma: 26 fő

Bölcsődénk bemutatása

Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

A Gönyői Kék Duna Óvoda és Bölcsőde szinte közvetlenül a Duna partján található, a község másik oldalát csodálatos erdő zárja le, így gyermekeink irigylésre méltó környezetben élhetik mindennapjaikat. Községünk jó infrastruktúrával rendelkezik, a lakosság többsége átlagos életszínvonalon él, de megtalálhatóak az átlag feletti anyagi háttérrel rendelkező családok is. Kis számban, de fellelhető az átlag alatti életszínvonalon élők köre is, de ezek szerencsére nem számottevőek. Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű családokról nincs tudomásunk, hivatalos dokumentációk erről nem állnak rendelkezésünkre. Községünk munkahely, elhelyezkedés szempontjából is nagyon jó eshetőséggel bír. Győr város közelsége, valamint a közvetlen környezet adta munkalehetőségek, nagyon jó alternatívát nyújtanak a fiatalok számára. Közülük egyre többen maradnak itt helyben, és egyre több az ország más részéről betelepült fiatal lakosság köre is. A családok számára adottak a feltételek a nyugodt, biztonságos családi élet megteremtéséhez. Az elmúlt években egyre inkább kirajzolódott a bölcsőde iránti igény megalapozottsága. Fenntartónk, Gönyű Község Önkormányzata 2017 júniusában, egyrészt eleget téve törvényi kötelezettségének, másrészt, a felmerülő szülői igények kielégítésének, klasszikus bölcsődei egység kialakítását indította el óvodánk épületében. Abban bízva, hogy ezzel is segíteni, támogatni tudja majd a családok életét. Mivel, az óvodába járó gyerekek létszáma alacsonyabb lett, ezért az óvodai csoportok számát csökkentette. Kettő óvodai csoportszobát, kettő csoport befogadására alkalmas bölcsődei csoporttá alakított át. Intézményünk, így négy óvodai, és két bölcsődei csoportszobával rendelkezik, ebből az egyikben a 2017/2018-as nevelési év folyamán bölcsődei csoportot indítottunk

el. A következő, 2018/2019-es gondozási-nevelési évben pedig, a további szülői igények alapján, fenntartónk örömmel támogatja a másik bölcsődei csoport elindítását is. A már működő bölcsődei csoportunkba dolgozó kisgyermeknevelők, munkakörüknek megfelelő szakképzettséggel rendelkeznek. A második csoport beindításához, a személyi feltételek biztosítása pályázat útján, törvényileg meghatározott feltételek mellett történik.

A nyitvatartás a szülői vélemények alapján lett kialakítva.

A bölcsőde szakmailag teljesen önálló. Közigazgatásilag az óvodához tartozik: közös a költségvetés, a munkáltatói feladatokat, gazdasági feladatokat az óvodavezető (intézményvezető) illetve a Gönyői Önkormányzat végzi.

Munkánkkal elősegítjük a család és a munka összehangolását. Bölcsődénk segíti a kisgyermeket a közösségi életbe beilleszkedni. Elősegítjük a kisgyermek testi, lelki, értelmi, érzelmi nevelését, szükségleteik kielégítését és önállóságra törekvését. Hangsúlyt fektetünk a környezetünk tudatos formálására és az egészséges életmód megalapozására. Szükség szerint ellátjuk a sajátos nevelési igényű gyermekeket, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyeinek növelésében szükség szerint részt veszünk.

A korszerű intézményben méltó módon gondozhatjuk-nevelhetjük a településünkön élő kisgyermeket, de várjuk szeretettel a közeli községekből érkező kisgyermeket is. A ránk bízott gyermekeket szakszerű nevelésben – gondozásban részesítjük. Nevelő-gondozó munkánk középpontjában a kisgyermek áll. Biztonságérzetet nyújtó, érzelem gazdag, esztétikus környezetet alakítunk ki, melyben a gyermek saját képességei szerint fejlődhet, megízlelheti az önfelelt aktív játék örömeit, mely képessé teszi a későbbi élet során a kreatív továbbfejlődésre, élmény és fantázia világa gazdagodhat és kialakulhat az esztétikum iránti érzékenysége. Teljes figyelemmel fordulunk minden gyermek felé. Törekszünk az egyéni tulajdonságaik, egyéni szükségleteik megismerésére. A bölcsődénkben nagyon fontos a személyes odafigyelés, az egyéni bánásmód, mely a gyermekek egyéni életkori sajátosságaihoz és igényeihez igazodó gondozást és nevelést jelent. Ebben a folyamatban nem határozunk meg elérendő fejlettségi szintet, hiszen a bölcsődei felvételnél nincsenek fejlettségi kritériumai. A verbális kommunikáció pozitív színezetű, személyes jellegű és személyes tartalmú. Tiszta kiejtéssel, szép beszéddel jó példát adunk a beszélni tanuló gyermekeknek. Beszédre ösztönözzük őket. Élményekhez juttatjuk, megerősítjük, elismerjük, dicsérjük őket. Arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekek a világra nyitott, érdeklődő, fogékony, önállóan gondolkodni tudó felnőttekké váljanak.

Az ellátás igénybevétele módja

Bölcsődénkbe való felvételre jelentkezés ideje: minden év áprilisában történik, kivéve a 2017/2018-as nevelési évet, amikor a nyitást megelőzően, októberben történik a jelentkezés “ Kérelem a bölcsődei nevelés ellátásához “nyomtatványon. Erről a szülők, Gönyű község Önkormányzatának és intézményének (Gönyői Kék Duna Óvoda és Bölcsőde) saját honlapjáról, valamint a helyi újságból (Gönyői Hírek) értesülhetnek. Amennyiben üres férőhelyek maradnak, a felvétel, az év minden időszakában bármikor lehetséges.

- A felvételről, illetve az elutasításról 30 napon belül értesítést kapnak a szülők. (írásban, e-mail-ben-jelentkezéskor hozzájárulási nyilatkozat tétele)/Gyvt.32§ szerint/
- A bölcsődébe felvehető az a gyermek, akiről a szülei munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük, szociális helyzetük miatt nem tudnak napközbeni ellátásukról gondoskodni, valamint a fenntartó egyéb elbírálási feltételeinek megfelelően.
- Az ellátás igénybevételének feltételeit, módját a Szervezeti és Működési Szabályzat, és annak 1-es számú melléklete, a Felvételi Szabályzat tartalmazza.
- A bölcsődei beiratkozás időpontját a fenntartó határozza meg. Erről szintén írásban (honlapok, helyi újság, plakát) kapnak felvilágosítást a szülők.

A gyermekjóléti szolgáltató intézmény szolgáltatásairól szóló tájékoztatás helyi módja

- Gönyúi Kék Duna Óvoda és Bölcsőde honlapja
- Gönyű Község honlapja
- Gönyúi Hírek /helyi újság/
- Hírdetőtábla-faliújság

Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

Kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek jogainak sérthetlenségére, valamint a szülők, törvényes képviselők, és a bölcsődei dolgozók állampolgári, alkotmányos jogaira. A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

A szülő joga hogy:

- Megválassza az intézményt, melyre a gyermeke gondozását bízza.
- Megismerhesse a gyermekcsoport életét.
- Megismerje a gondozási-nevelési elveket.
- Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől
- A bölcsőde működését illetően mondjon véleményt és tegyen javaslatot.
- Megismerje a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.
- A gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről rendszeresen tájékoztatást kapjon.

A szülő kötelessége:

- A gyermek ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön.
- Gondoskodjon a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről.
- A havi térítési díjat, a megadott határidőig kifizetni.
- Figyelemmel kísérje a gyermek fejlődését, és segítse annak folyamatát, a gyermek közösségbe való beilleszkedését.
- Tartsa tiszteletben az óvoda és a bölcsőde dolgozóinak emberi méltóságát és jogait.
- Az intézmény házirendjét tartsa be.
- A házirend sorozatos vétkés megszegése a bölcsődéből való kizárással járhat.

A gyermek joga hogy:

- Segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez.
- A gyermeknek joga van az intézmény által biztosított teljeskörű ellátásra, a testi érzelmi és erkölcsi fejlődést biztosító biztonságos és egészséges környezetben történő ellátáshoz.
- Sérülés vagy tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakoztatását segítő különleges ellátásban részesüljön.
- A fejlődésre ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségre káros szerek ellen védelemben részesüljön.
- Az emberi méltóságát tiszteletbe tartsák, bántalmazással fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön.
- A hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban-nevelésben részesüljön.

Adatvédelem:

A gyermeket megilleti a személyes adatainak védelmével kapcsolatos titokvédelem. A bölcsődei ellátás során az adatvédelem, a Gyvt. 134 – 136§-ban foglaltak szerint valósul meg. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője az intézményvezetőnél kérelmezheti, betekintési joga gyakorlását a gyermek vonatkozásában készült adatlapokba, illetve az intézménynél készült vagy részére megküldött iratokba, a Gyvt.-ben foglalt kivételek

figyelembevételével. A betekintési joggal rendelkező részére kérésére, az iratokról a kivonat vagy másolat biztosított.

Az intézmény által vezetett nyilvántartásba az érintetteken túl csak a gyermekvédelmi törvényben adatigénylésre jogosult szervek és a jogosultságot megállapító szociális hatáskört gyakorló szervek számára biztosítható a betekintési jog.

A kisgyermeknevelő joga, hogy:

- a munkájával kapcsolatos információkhoz hozzájusson,
- a munkájával, a szakmával kapcsolatban véleményt nyilvánítson,
- személyét megbecsüljék, „emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartsák, tevékenységét értékeljék és elismerjék,
- munkája során a gyermekek érdekeit tartsa elsődlegesnek, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeit, jogait,
- munkájához, szakmai fejlődéséhez segítséget kérjen és kapjon,
- a csoportjába tartozó gyermekek szüleivel rendszeresen kapcsolatban legyen,
- munkája során védelemre jogosult a vele szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben,
- a vele szemben felmerült panasz esetén meghallgassák.

A kisgyermeknevelő kötelessége, hogy:

- munkahelyén munkaköri feladatának ellátására képes állapotban, öltözékben jelenjen meg,
- a munkaköri leírásnak és a vezetői utasításnak megfelelően, önállóan végezze feladatait,
- a gyermekek, szülők, munkatársak személyiségi jogait tiszteletben tartsa, a birtokába jutott információt ennek megfelelően kezelje,
- példamutató magatartással és szakmai tudásával védje hivatása, munkahelye jó hírnevét,
- teljesítse az elsődleges szocializáció hiányosságaiból rá háruló korrekciós funkciókat,
- szakmai kompetenciája határait betartva lássa el feladatait,
- rendszeresen megújítsa szakmai ismereteit,
- munkáját a szakmai és etikai elvek figyelembevételével, mindenkori legjobb tudása szerint végezze.

Szülői Érdekképiseleti Fórum

A bölcsődei ellátásban részesülők érdekvédelmét az Érdekképiseleti Fórum látja el.

Az Érdekképviselői Fórum működési szabályzatát a fenntartó hagyja jóvá.

Az Érdekképviselői Fórum feladata:

- a) megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat,
- b) hatáskörébe tartozó ügyekben dönt,
- c) intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekjóléti képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél,
- d) az intézmény vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket érintő ügyekben,
- e) javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról,
- f) az érdekképviselői fórum egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

Az érdekképviselői Fórum tagjai:

- a) 2 fő ellátásban részesülő gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője,
- b) 1 fő intézményi dolgozó,
- c) 1 fő mint a fenntartó képviselője.

Az Érdekképviselői Fórum tagjait a bölcsődevezető által összehívott alakuló ülésen választják meg, melyre meghívót kapnak az ellátott gyermekek szülei, vagy más törvényes képviselői, a bölcsőde munkatársai és a fenntartó képviselője.

Az Érdekképviselői Fórum elnökének, az önkormányzat képviselőjét kell tekinteni, akinek feladata a Fórum szükség szerinti összehívása, az ülésekről jegyzőkönyv vezetése, döntések megszövegezése, nyilvántartásának vezetése, haladéktalan nyilvánosságra hozatala.

Az ülés és a jegyzőkönyv mindenki számára nyilvános. A Fórum elnöke zárt ülést rendelhet el, ha a személyiségi jogok védelme ezt szükségessé teszi. A zárt ülésről szóló jegyzőkönyv csak az érintettek részére adható ki.

A működési szabályzatot a szülőkkel ismertetjük, tevékenységéről a fórum elnöke szülői értekezleten számol be a szülőknek.

Panaszt tenni a Fórum Elnökénél lehet munkaidőben.

Panasz esetén az Elnök 15 munkanapon belül összehívja a tagokat.

A gyermek szülője vagy törvényes képviselője a házirendben foglaltak szerint panasszal élhet az érdekképviselői fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá
- az intézmény dolgozóinak kötelezettségzegése esetén,
- valamint a gyermekekről vezetett iratbetekintés megtagadása esetén

A Fórum kivizsgálja a panaszt, a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, tájékoztatást ad a panasz orvoslásának lehetséges módjáról, intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.

A Fórum véleményt nyilváníthat az intézmény vezetőjénél a gyermekeket érintő ügyekben

A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültségének biztosítási módja és formái

A kisgyermeknevelők szakmai továbbképzésen kötelesek részt venni.

A továbbképzési időszak 6 év.

Minősített továbbképzési program lehet:

- Szakmai tanfolyam – kizárólag a munkájához kapcsolódó tanfolyam
- Személyiségfejlesztő tréning
- Szakmai tanácskozás
- Szakmai műhely
- Szakmai hospitálás /környékbeli bölcsédékkal való szakmai kapcsolat felvétele- módszertani tanácsadás igénylése, igénybevétele
- önképzés-szakmai fejlődés biztosítása
- szakmai szervezetbe Egyesületbe /Magyar Bölcsődék Egyesülete /való belépéssel folyamatos és aktuális információk szerzése

Bölcsődei nevelés célja:

- hogy segítse a családok életét
- hogy a kisgyermek el sajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket a közösségi életbe való beilleszkedésben
- hogy a készségek, képességek elsajátításával a sikeresen alkalmazkodjanak környezetükhöz és annak változásaihoz
- hogy olyan szemlélettel, módszerekkel neveli a kisgyermeket, melyben a családi nevelés elsődlegességét tiszteletben tartják
- hogy családbarát intézménnyé váljon
- hogy szolgáltatásával hozzájáruljon a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

Boldog gyermekeket szeretnénk nevelni, akik tudnak vidáman, önfeledten játszani, örülni. Érdeklődők, kíváncsiak, szeretnék minél többet megtudni az őket körülvevő világból.

Nagy mozgásigényüket segítjük kielégíteni, ehhez rendelkezünk megfelelő tárgyi feltételekkel. Sokféle tapasztalati lehetőséget biztosítunk számukra, melyet felhasználhatnak a különféle tevékenységeik során.

Viselkedési mintákat nyújtunk, mellyel elősegítjük a harmonikus fejlődést.

Önállóságra nevelünk. Törekszünk arra, hogy tanuljanak meg önállóan öltözködni, étkezni, tisztálkodni, stb.

Figyelembe vesszük a családok szokásait, a gyermek életkori sajátosságait, fejlettségét, egyéni szükségleteit.

Bölcsődei nevelés feladata:

I. A családok támogatása

1. A bölcsőde feladata, hogy a családi élet szokásait, hagyományait, értékrendjét tiszteletben tartsa, ismerje meg a család erősségeit, támogassa a családot a pozitívumok kiemelésével.
2. A kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat a szülők és a kisgyermeknevelők között, a családi és a bölcsődei nevelés összhangja elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez.

II. Egészségvédelem, egészséges életmód megalapozása

1. A szakemberek feladata a testi, lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.
2. A kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása.
3. Rugalmas napirend biztosítja a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való tartózkodás és a pihenés feltételeit. Az évszakok, az ünnepek tagolják, színesítik a hétköznapiakat.
4. Szükség esetén szakembereket is bevonunk a prevenciós feladatok megvalósításába: gyermekorvos, pszichológus, gyógypedagógus, stb.
5. Lehetőség van só szoba használatára, melynek jótékony hatása bizonyított.

III. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

1. Biztonságot nyújtó nevelői magatartást, egyértelmű elvárásokat, és világos határokat, pozitív és biztató ösztönző magatartást, hitelességet képviselnek a bölcsőde dolgozói.
2. Az együtt töltött idő során lehetőség van a tolerancia, az empátia, a társas kapcsolatok megtapasztalására, a különböző helyzetek gyakorlási lehetőséget teremtenek.
3. Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottságra.
4. A gyerekek beszédképességeinek fejlesztésére ingerekben gazdag környezetet biztosítunk. Felkeltjük, fenntartjuk a kommunikációs kedvet mondókák, énekek,

5. versek, mesék közvetítésével.

IV. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

1. A kisgyermeknevelő aktív részvételével - a gyermekek érdeklődésének megfelelően - játékos felfedezés és cselekvéses tanulás lehetőségeinek és inger gazdag környezet megteremtésével ismereteket nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és az élmények feldolgozását.
2. Bátorító, ösztönző nevelői magatartás elősegíti a gyermekekben az önálló választás és döntési képesség kialakulását.
3. A közös tevékenységek során élményt, viselkedési és helyzetmegoldási mintát nyújtanak a nevelők, mely elősegíti a gyermekekben a kreativitást és az önálló próbálkozást. -

Bölcsődei nevelés alapelvei

- **Család rendszerszemléletű megközelítése:** A családot kiindulópontnak tekintjük. A kisgyermek interakciói visszajelzést adnak a család erősségeiről, gyengeségeiről. Az erősségek megerősítése hozzájárul a család életminőségének javításához.
- **Koragyermekkor intervenciós szemlélet befogadása:** Az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások felismerése, jelzése a kisgyermeknevelő feladata.
- **A családi nevelés elsődleges tisztelete:** A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A családi nevelés értékeit, hagyományait, szokásait tiszteletben tartjuk.
- **A kisgyermeki személyiség tisztelete:** Hisszük, hogy a kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni képességekkel, szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség, melyet különleges védelem, bánásmód illet. Tiszteletben tartjuk az alapvető gyermeki jogokat.
- **A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe:** A bölcsődében dolgozó szakembereink megfelelő végzettséggel és kellő önismerettel rendelkeznek. Szakmai tudásukat különböző továbbképzések elvégzésével gyarapítják.
- **A biztonság és a stabilitás megteremtése:** Törekszünk a kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandóságára. Saját kisgyermeknevelője van minden kisgyermeknek, mely növeli az érzelmi biztonságot, segíti a jó szokások kialakulását, a gyermek fejlettségéről tájékoztatja a szülőket.
- **Fokozatosság megvalósítása:** A kisgyermek befogadása fokozatosan történik a bölcsődébe. Az új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatás

segíti a kisgyermeket az alkalmazkodásban, a változások elfogadásában.

- **Egyéni bánásmód érvényesítése:** A bölcsődei nevelők figyelembe veszik a gyermekek spontán érését, egyéni fejlődésének ütemét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. Minden gyermek részeseül érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.
- **Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége:** A gondozás és nevelés elválaszthatatlan egységet alkot. Intim helyzetet biztosítunk.
- **A gyermeki kompetenciakészítés támogatása:** Biztosítjuk, hogy a gyermekek a játékban, gondozási helyzetekben, egyéb tevékenységekben élményekhez, tapasztalatokhoz jussanak, átélhessék a spontán tanulás örömeit. Pozitív visszajelzésekkel segítjük önálló kezdeményezéseit.

Bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Tanulás

- Legfontosabb irányítója a kíváncsiság és az érdeklődés, amelyre alapozunk.

Tanulás, minden olyan tapasztalat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, gondolkodásban. Elősegítjük gondozó-nevelő munkánkkal, hogy a gyermek minél jobban megismerje önmagát és környezetét. A tanulás színterei: gondozás és játék, együttes tevékenységek, kommunikáció. Formái: utánzás, tapasztalatszerzés, ismeretszerzés, szokáskialakítás. A tanulás különböző tevékenységekbe ágyazottan történik. A beszéd fontos eleme a kisgyermekkor tanulásnak, kiemelten foglalkozunk a bölcsődében a beszédfejlesztéssel.

Gondozás

- Bensőséges, intim helyzetben történik.
- Elsődleges cél a gyermek fizikai, testi szükségleteinek kielégítése.
- A gondozási helyzetekben kellő időt, odafigyelést, bátorítást, dicséretet biztosítunk.

A **gondozás** (öltözködés, tisztába tevés, illetve a WC- használat, kézmosás, öblítés, törölközés, étkezés) a bölcsődei élet fontos helyzete. A gondozási műveleteket a gyermek „saját” kisgyermeknevelője végzi. A kisgyermeknevelő fontos feladata, hogy a bölcsődébe kerülő kisgyermek fejlődését meleg, szeretetteljes törődéssel, odaadással segítse, figyelembe véve a kisgyermek életkorát, fejlettségét, egyéni sajátosságait. Az egyéni bánásmód lehetőséget teremt a gyermek hangulatának, a fizikai és pszichés állapotának figyelembe vételére. A gondozást úgy szervezzük, hogy minden alkalommal elegendő idő jusson a gyermekek nyugodt, zavartalan ellátásához, a gyermek aktív

közreműködéséhez, a helyes szokások kialakításához, gyakorlásához. A pelenkás gyermekek egyszer használatos saját pelenkát használnak. A pelenkát naponta többször kicseréljük. Reggelente szükség szerint, ebéd előtt és alvás után. A székletes gyermek pelenkáját azonnal cseréljük. Az otthon bilit használó gyermek a bölcsődében is bilit használhat, a gyermekvécét, mint lehetőséget ajánljuk. Ha szükséges, dobogót teszünk a vécé elé. A szobatisztaság fontos állomás a gyermek szociális fejlődésében. Kialakulását nem sűrgetjük, tiszteletben tartjuk az egyéni érési tempót. Idegrendszeri, pszichoszomatikus fejlettség, együttműködési készség alapján előbb–utóbb minden gyermek szobatiszta lesz.

Testápolás

Környezetünk és testünk tisztasága nemcsak elégedettséget és jó érzést ad, hanem a betegségek elleni küzdelemben is szerepe van. Az alapvető tisztasági szokások kialakítását már kisgyermekkorban elkezdjük. Játék, egyéb tevékenység folyamán a gyerekek keze gyakran piszkos lesz, ezért rendszeresen kezet mosunk. Mindig kezet mosunk pelenkacsere és vécéhasználat után. Fontos feladatunk a helyes technikával végzett kézmosás tanítása. Arcot akkor mosunk, ha maszatos. A mosakodáshoz folyékony szappant vagy mini szappant használunk. A kézmosást és a törülközést személyes példaadással segítjük. A tükör előtt fésülködés nemcsak a mozdulatok gyakorlása, de a testséma kialakulása, a saját test megismerése szempontjából is fontos. Ezért használunk nagy tükröket. Tanítjuk a helyes orrfújást, a zsebkendő higiénikus használatát. Kiemelten fontosnak tartjuk a fogak ápolását, a helyes szájöblítés és fogmosási technika elsajátítását a gyermekekkel. Célunk az egészséges fogfejlődés biztosítása, a fogazat védelme, a fogmosás igényének egész életre szóló kialakítása. A helyes rágás érdekében rendszeresen adunk zöldségféléket, gyümölcsöt. A gyermekek egyéni fejlettségének megfelelően, kerül sor szájöblögetésre, fogmosásra, saját, jellel megjelölt eszközökkel. Az ügyesebb gyermekek fogkefét, fogkrémet használnak. Szükség esetén a kisgyermeknevelő megmutatja az öblögetést, a mozdulatokat. Jól segíti a helyes mozdulatok begyakorlását a mosdó fölötti tükör.

Ruházat

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermek ruházata tiszta, ízléses, kényelmes és praktikus, lábbelijük egészséges legyen, tartsa a bokát. A ruházat tegye lehetővé az önálló, szabad mozgást, játékot. Elegendő időt biztosítunk a gyermek számára az önálló öltözésre, vetkőzésre. Figyelemmel kísérjük tevékenységét, így elkerüljük, hogy a ruhát, a cipőt rosszul vegye fel, és elmenjen a kedve tőle. Az öltözködéssel az esztétikai érzéket, az igényességet is fejlesztjük. A gombolást, fűzést, kapcsolást játékeszközökkel is gyakorolhatják a gyermekek.

A testápolással kapcsolatos szokásalakítást következetesen végezzük. Célunk, hogy a gyermekben kialakuljon az igény, és szokássá váljon a tisztálkodás, a fésülködés, a fogápolás, a rendezett öltözék

Étkeztetés

Az egészséges életmódra nevelés része az egészséges táplálkozás. Fontos feladatunk a gyermekek táplálása, az önálló, tiszta étkezés elsajátíttatása, a helyes étkezési szokások kialakítása. Célunk, hogy örömmel, jó étvágygal fogyasszák el az ételt. A gyermekek koruk és fejlettségük szerint (ölből vagy asztalnál ülve) étkeznek. Mindig tekintetbe vesszük az egyéni tempót, a szükségleteket. Az étkezések azonos időben, kulturált körülmények között, derűs légkörben zajlanak. A gyermekek játékhelyzetből érkeznek az asztalhoz, saját helyükre ülnek. Minimálisan csökkentjük a számukra fárasztó várakozási időt. A kisgyermeknevelő személyre szólóan terít, tálal. Az együttműködési szándék szerint bevonja a gyerekeket a folyamatba. Az étkezők mellett ülve biztosítja a nyugodt, zavartalan étkezést. A helyes étkezési, táplálkozási szokások (pl. alapos rágás, gyümölcs, zöldség fogyasztása) kialakítására nagy hangsúlyt helyezünk. Az új ízeket, ételeket fokozatosan vezetjük be. A gyermekeket ösztönözzük, de nem kényszerítjük az étel elfogyasztására. Fontosnak tartjuk az információcserét a szülőkkel a gyermek étkezési szokásairól. Feljegyzéseket készítünk az étkezésről az egyéni dokumentációba.

Pihenés, alvás biztosítása

A gyermekek akkor játszanak önfeledten, akkor vesznek részt szívesen a gondozásban, ha egyéni igény szerint megfelelő időt és lehetőséget biztosítunk pihenésre, alvásra is. Gyermekheverőn, puha sarokban, kuckóban pihenhetnek. Az alváshoz optimális feltételek (átszellőztetett szoba, csend, nyugalom, kényelmes fekhely és ruházat, állandó hely, alvóka) szükségesek. Egyéni bánásmóddal, testközelséggel, simogatással, halk énekkel, mesével segítjük az elalvást. A félrenyelés veszélye miatt nem adunk cumisüvegben folyadékot a fekvő gyermeknek. Az ébredés után lehetőség van csendes játékokra, ügyelünk arra, hogy a korábban ébredők ne zavarják meg társaik alvását.

Játék

- A kisgyermeknevelő megteremti a játék feltételeit (hangulat, hely, idő, eszköz), támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást.
- Mintát, példát nyújt, szerepet vállal a játékban. Ötleteivel, javaslataival színesíti.
- Lehetőséget teremt a játék a társas kapcsolatok kialakulására.
- A játékkal elősegítjük a szociális képességek fejlődését.

A **játék** nemcsak azért kitűnő talaja a fejlesztésnek, mert általa szinte észrevétlenül tanul a gyermek, hanem azért is, mert a játék közben ismerkedik, ill. megismeri az őt körülvevő környezetet, majd időben előrehaladva kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt érő élményeket. A játékot komplex tevékenységforrásnak tekintjük, amelyet tudatosan felhasználunk a nevelés folyamatában. Nagyon fontosnak tartjuk az olyan hangulatok, inger gazdag tárgyi lehetőségek megteremtését, melynek hatására a gyermek spontán játéka, tevékenysége önmagától beindul. *A játék kicsiben maga az élet* – megtanít a környezetünkhöz való alkalmazkodásra – éppen ezért az életre nevelés a játék segítségével teljesebben ki. A kisgyermeknevelő feladatai a játékkal kapcsolatban a nyugodt légkör biztosítása, az elmélyült játék feltételeinek megteremtése. A napirenden belül elegendő eszköz, idő és hely biztosítása. A kisgyermeknevelő feladata kezdeményezés, szerepvállalás, mintanyújtás a játékban. Az egyéni élményeken túl, közös élményszerzési lehetőségek (együttjátás) biztosítása. A gyermeki játék önállóságának biztosítása. Feladata, hogy segítse a gyermekek készségeinek, képességeinek kibontakozását, fejlődését szabadon megválasztható játékkal, motiválással. Folyamatosan lehetőséget adjon a szabad játékra, mozgásra.

Mozgás

- A csoportszobában, teraszon és az udvaron is biztosítjuk a kellő mozgásteret, és a különféle mozgásfejlesztő játékokat, melyek felkeltik a gyerekek érdeklődését, fenntartják a mozgásaktivitást, használatuk biztonságos.
- A mozgásfejlesztő eszközöket a gyerekek szabadon próbálhatják, ezáltal fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik mozgásuk.

A mozgást a gyermek alapvető testi szükségletének tekintjük. Célunk a sokféle rendszeres és örömteli mozgáslehetőséggel hozzájárulni a légzési és keringési rendszer teljesítőképességének, a csont és izomrendszer teherbíró képességének növeléséhez, valamint a gyermekek mozgásigényének kielégítéséhez. A kisgyermeknevelő feladata a változatos mozgásformák sokszori gyakorlásához optimális feltételek megteremtése, mind a csoportszobában, mind az udvaron, teraszon a megfelelő számú és minőségű mozgásfejlesztő eszköz biztosításával. A balesetmentes környezet kialakítására és fenntartására törekszünk.

Levegőzés

Minden évszakban biztosítjuk a szabadban, tiszta levegőn való rendszeres tartózkodást, kinti játékot, mozgást. A levegőzés fontos élettani hatású. Időjárástól függően a minél több tevékenységünket a szabad levegőn végezzük.

Mondókázás, énekelés

- Zenei élménynyújtásra, pozitív érzelmek nyújtására, derűs légkör megteremtésére törekszünk.
- A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, érzelmi biztonságot nyújt a kisgyermekeknek.

A zenei nevelésünk a gyermekek egész napját áthatja. Célunk a gyermekek zenei érdeklődésének, környezet hangjai iránti érzékenységének felkeltése. Énekes játékkal, az együtténeklés örömeivel a gyermekek érzelmi életének gazdagítására törekszünk. Fontos a gyermek zenei hallásának, ritmusérzékének, érzékelési készségének, harmonikus, szép mozgásának fejlesztése. A kisgyermeknevelő zenei nevelési feladatai: magyar mondókák, énekes játékok megismertetése. Célunk, hogy dalolással kedvet keltsen az éneklésre és mintát adjon az önkéntes utánzásra, fejlessze a ritmusérzékét. Különböző hangszereket ismertessen meg a gyerekekkel (dob, cintányér, xilofon, csörgők, triangulum stb.). A zenei nevelés tartalma kötetlen formában történik, a napszak bármely időszakában egy-egy gyermekkel kezdeményezve. Heti, napi rendszerességgel, az évszaknak, aktualitásoknak megfelelő tartalommal. Zenei nevelés feltétele, hogy a kisgyermeknevelő énekeljen. Rendelkezzen megfelelő számú énekanyaggal, melyet emlékezetből el tud énekelni, el tudja játszani. Az énekelgetés alkalmát, módját korcsoportonként változóan tervezi. Feladata: naponta többszöri rövid énekelgetés egy – egy gyermekkel.

Verselés, mesélés

- Verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzetben történik, mely nagy hatással van a kisgyermekek érzelmi és értelmi fejlődésére, a szociális fejlődésre.
- Népi és irodalmi műveket egyaránt használunk.

Célunk a játékos mozgásokkal összekapcsolt mondókákkal, dúdolókkal, versekkel érzelmi biztonság adása. A mesék és versek az anyanyelvi nevelés eszközeiként ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermekeknek érzelmi élményeket adunk. A mesét a gyermek érzelmi-értelmi fejlődésének és fejlesztésének legfőbb segítőjének tekintjük. A mesével való személyes kapcsolatban a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan, a mesehallgatás intim állapotban eleven belső képvilágot jelenít meg. A mesélés a kisgyermek mentális egészségének elmaradhatatlan eleme. A kisgyermeknevelő feladata a mese, a versmondás feltételeinek megteremtése. Fel tudja idézni a rövid verseket, egyszerű rövid meséket. Az irodalmi alkotásokat arcjátékával, ritmikus mozdulatokkal, hanglejtéssel kíséri. A hangerő változtatásával tegye érzékelhetőbbé a gyermek

számára a mesék és versek hangulatát. Használja a mondókázás nyugtató hatását.

A vers és mese tartalmi elemei: Kötetlen formában, a napszak bármely időszakában egy-egy gyermekkel kezdeményezve. Heti, napi rendszerességgel, az évszaknak, aktualitásoknak megfelelő tartalommal.

Feltételek: Kisgyermeknevelő sokat verseljen, mondókázzon, meséljen! Rendelkezzen megfelelő számú irodalmi anyaggal, melyet emlékezetből fel tud idézni. A mesélés és verselés alkalmát, módját korcsoportonként változóan tervezze! Nagyon fontos feladata, a rá bízott kisgyermekkel való érzelmi kötődésen alapuló, bensőséges légkör megteremtése, ami az ölbéli játékok, egyes játékszituációkhoz kötött mondókázás, verselés, mesélés tudatos, de szívből jövő alkalmazásával teremthető meg. Fontos, hogy a kisgyermeknevelő tervezése csak a saját felkészültségét erősítse, ne jelentsen kötöttséget, kellő rugalmassággal igazodjék a gyermek igényéhez, hangulatához, spontán érdeklődéséhez.

Alkotótevékenység

- A kisgyermeknevelők biztosítják a tárgyi feltételeket, kellő időt és megmutatnak különféle technikákat, eszközhasználatokat.
- Tudjuk, hogy az öröm forrása maga a tevékenység nem pedig annak eredménye.

Célunk az építő, ábrázoló, alkotótevékenység segítése, térbeli, formai, színi képzet kialakulása, gazdagítása. A természet színeire, formáira való ráhangolódás. A kisgyermeknevelő feladata az alkotótevékenységre egész nap folyamán lehetőség biztosítása. Célunk megismertetni a gyerekekkel különböző anyagokat (pl. gyurma, agyag, lisztgyurma, kavics, festék, ragasztó, nyomda stb.), eszközöket (pl. színes ceruza, zsírkréta, ecset, olló, rongypamacs, kréta, textil, papír, stb.), a kézi munka alapelemeit (rajzolás, festés, mintázás). Célunk az egyéni fejlettségnek, életkori sajátosságnak megfelelő motiválás. Főbb alkotótevékenységeink: festés, tépés, ragasztás, gyurmázás, rajzolás, építés. Tág teret kap a belülről fakadó motiváció, kreativitás. A kisgyermeknevelő által biztosított feltételekkel, az egyéni fejlettséghez igazodva segíti az alkotótevékenységek gazdagodását, az esztétikai érzékenység, a szép iránti nyitottság, igényességük kialakulását. Igyekszünk kerülni a direkt nevelői ráhatásokat, a gyermek spontán kezdeményezésére építve segítjük az alkotókedv, készség, képesség kibontakozását.

Egyéb tevékenységek

A közös élethelyzetek lehetőséget adnak önkéntes feladatok elvégzésére is. Célunk a közös munkálkodás, együttműködés, a segítség átélésének hangsúlyozása.: pl.: virágöntözés, rakodás, gyümölcsmosás, asztaltörlés stb.

Ezekbe a tevékenységekbe a gyerekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek. Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttműködés megtapasztalásának, és hasznosságának átélése. A kisgyermeknevelő feladata, hogy ezekben a helyzetekben biztosítsa a próbálkozás, az együttműködés és a feladatok megosztásának lehetőségét. Fejlessze a gyermekek ízlését, az igényességét, mások felé fordulását és az önállóságot. Feltételek: Megfelelő méretű eszközök és elegendő idő biztosítása a tevékenységhez.

A bölcsődei nevelés megvalósításának feltételei:

1. Személyi feltételek
2. Tárgyi feltételek
3. Szervezeti és időkeretek

I. A bölcsődei gondozás-nevelés személyi feltételei

Bölcsődénkben a törvényben előírt/meghatározott személyi feltételek adottak. Négy kisgyermeknevelő és egy bölcsődei dajka áll rendelkezésre, (2018/2019-es nevelési-gondozási évtől) így, a nevelés-gondozás zavartalanul, két bölcsődei csoportban zökkenőmentesen biztosítja a gyermekek bölcsődei életét. A kisgyermeknevelőink személyiségéből áradó gyermekszeretet, az őszinte, tiszta szívű közeledés a rájuk bízott gyermekek biztonságának, szocializációjának lételemé.

II. A bölcsődei gondozás – nevelés tárgyi feltételei

A bölcsődébe járó gyermekek életük nagy részét az intézményben töltik. Céljaink eléréséhez, mindennapjaink jó komfortérzetéhez hozzátartoznak a jó tárgyi feltételek. A szakmai program megvalósításának alapfeltétele a biztonságos, barátságos, esztétikus, gyermekközpontú és családcentrikus bölcsődei környezet. Bölcsődénk udvara, terasza és belső helyiségei biztonságosak, esztétikusak.

A bölcsőde helyiségei

- **Csoportszobák:** A csoportszobák természetes megvilágításúak, falai világosak, meleg színűek. A csoportszobákat gyermekek változó méretének megfelelő, szép bútorokkal és eszközökkel rendeztük be. A szoba burkolata mosható, fertőtleníthető. A csoportszobákban a játékokat és a gyermeki tevékenységek eszközeit a gyerekek számára elérhető magasságban helyezük el. Minden csoportszobában elkülönülésre alkalmas kuckót, pihenősarkot alakítottunk ki arra az esetre, ha egy-egy

gyermek elfárad a játékban, vagy csendre, egyedüllétre vágyik, esetleg a közérzete nem jó és ezért szeretne lepihenni. Bölcsődénkben a gyermekek étkezései a csoportszobákban zajlanak.

- **Gyermeköltözők:** Gyermeköltözőt az 0- 3 éves korú gyermekek öltöztetési igényeinek megfelelően alakítottuk ki. Minden gyermek részére biztosítjuk a jellel ellátott ruha- és cipőtárolót, padot vagy ülőkét. A babakocsik elhelyezésére a folyosón van lehetőség. A szülők számára biztosítjuk a várakozáshoz szükséges feltételeket és a mozgássérült mosdót, WC-t.
- **Fürdőszoba:** csoportonként egy fürdőszoba biztosított. A fürdőszobában a kisgyermek gondozását és önállósodását segítő berendezési tárgyakat és eszközöket a gyermek méretéhez és fejlettségéhez igazítjuk. Minden gyermeknek van saját fésűje, törülközője és fogmosó pohara. A gyermek teljes alakját mutató tükör segíti a testkép kialakulását.
- A **terasz** alkalmas a gyermekek egész évben szabad levegőn való tartózkodására, játékára, tavasztól őszig az étkezések megtartására.
- **Játszókeretet** úgy alakítottuk ki, hogy az a gyermekek számára biztonságos legyen, és maximálisan kielégítse a nagymozgásos tevékenységeket. Burkolt és füvesített felületeket, homokozót és beépített játékokat helyeztünk el. A növényzet árnyékos és napos lehetőséget is ad a gyermekek számára. A játszókeretet megfelelő kerítéssel, a gyermekek számára elérhetetlen magasságban zárható kapuval védjük. A játszókeretben minden évszakban biztosítjuk a szabadban való játékhoz, mozgáshoz megfelelő mennyiségű és minőségű játékkészletet, a rögzített és mobil játékokat (mászókák, labdák, motorok stb.), kerti zuhany és ivókút is rendelkezésre áll. A játszókeretet a balesetveszély megelőzésének megfelelően folyamatosan karbantartjuk és fejlesztjük.

A program működőképességének megtartásához a folyamatos eszközpótlás, fejlesztés, korszerűsítés elengedhetetlen. Tárgyi felszereltségünket bölcsődénk költségvetésén túlmenően pályázati összegekből, valamint a szülők, alapítványok, vállalatok, vállalkozók segítő adományaival egészítjük ki. Az intézmény tárgyi feltételeinek biztosításába bevonjuk a Szülői Szervezetet is.

III. Szervezeti és időkeretek

Beszoktatás

A szülővel együtt fokozatosan történik a bölcsődei beszoktatás, befogadás. A szülő jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában. A szülővel történő fokozatos beszoktatás módszerének feltételei:

- a szülő korrekt tájékoztatása
- a szülő részéről a módszer elfogadása és együttműködő részvétele

- elegendő idő biztosítása, mely általában 2 hét.

A szülővel történő fokozatos beszoktatás elemei: a beszoktatás első hetében az anyával együtt, a második héten már az anya állandó jelenléte nélkül, rövidebb, majd fokozatosabban emelt idővel.

A beszoktatás előtt **családlátogatásra** kerül sor, mely segíti a gyerekeknek a kapcsolat kialakítását a kisgyermeknevelővel és a bölcsődei beilleszkedést. A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek otthoni környezetben való megismerése. A kisgyermeknevelő feladata, hogy a gyermek bölcsődébe érkezése előtt családlátogatás alkalmával megismerje a család tagjait, a szülő által feltett kérdésekre barátságosan válaszoljon és hitelesen informálja a szülőket a bölcsődei életéről. A családlátogatással kapcsolatos szülői igényeket minden esetben, tiszteletben tartjuk. A gyermek bölcsődei élete alatt családlátogatást kezdeményezünk, ha a gyermeket veszélyeztető helyzet jut tudomásunkra.

Napirend

Az életkornak megfelelő napi életritmus kialakítása az egészséges testi és szellemi fejlődés alapfeltétele, ezért a jól szervezett, folyamatos napirend kialakítását nagyon fontosnak tartjuk. Arra törekszünk, hogy a családi és a bölcsődei napirend összhangban legyen, harmonikusan egészítse ki egymást. A napirend meghatározza a gyermek mindennapjait, vagyis keretet ad annak. Szükség van azonban a rendszeres aktualizálására is, ezért a kisgyermeknevelők a gyermekek életkori sajátosságait, egyéni igényeit, a csoport létszám változásait, az adott évszak nyújtotta lehetőségeket figyelembe véve tervezik és alakítják ki, a rájuk bízott kisgyermek/kisgyermek napirendjét. (vegyes életkorú csoport esetén egyéni napirend megvalósítása)

A jól szervezett, rugalmas napirend segíti a gyermekek igényeinek, egyéni szükségleteinek kielégítését, a csoport nyugalalmát.

- A gondozási feladatokra külön figyelmet fordítunk (a kialakult sorrend biztonságérzetet nyújt).
- A tevékenységek között kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a játéknak, erre fordítjuk a legtöbb időt.
- Kellő időt biztosítunk a gyerekeknek az alapos tisztálkodásra, a nyugodt étkezésre, pihenésre, az öltözködésre. Ezzel érjük el, hogy a gyerekek ápoltak, gondozottak, kiegyensúlyozottak és önállóak legyenek.
- Elegendő időt biztosítunk arra, hogy a gyermekek minden tevékenységüket befejezhessék.
- A gyerekek rendszeres időben étkeznek, pihennek.
- A szabad levegőn való tartózkodás időjárástól függő, tavasszal és nyáron átlagosan 3 órát, ősszel 1-2 órát, télen átlagosan 0.5-1 óra (-5 fok felett). A nyári időszak napirendje is tartalmaz. Megteremtjük a feltételeket arra,

hogy az évszak örömeit a gyerekek a szabadban élvezhessék, a napirend mozzanatait itt végezhessek.

Napirendünk biztosítéka a nyugalomnak és a kiegyensúlyozott csoport, illetve bölcsődei életnek.

Heti rend

A gyermekekkel való együttjátszás során heti rendszerességgel énekelünk, mondókázunk, verselünk, mesélünk, bábozunk, alkotótevékenységeket ajánlunk fel, és játékos, mondókás mozgást kezdeményezünk. A kisgyermeknevelők feladata, hogy közös felelősséggel tervezzék meg rendszeres heti tevékenységüket. A napirend és a heti rend kihirdetésre kerül, de nagyon fontos a szülők tájékoztatása arról, hogy a heti rendben foglaltak nem kötöttséget és mindenáron való megvalósítást jelentenek gyermekeik számára, hanem csakis a gyermeki szabadságra és önkéntességre építve valósulhatnak meg, ezáltal segítve a kisgyermek kiegyensúlyozott, harmonikus fejlődését.

Kapcsolattartás a szülővel

- **Napi kapcsolattartás:** A napi kapcsolattartásnak nagyon fontos szerepe van abban, hogy a kisgyermeknevelő és a szülő közvetlen partneri kapcsolatában álljon egymással, megfelelő, őszinte információcsere történjék közöttük. Reggel a szülő nyújt tájékoztatást a gyermekkel kapcsolatos fontos kérdésekben, délután pedig a kisgyermeknevelő, akár a reggeli szülői tájékoztatásra reagálva, összegzi a gyermek aznapi tevékenységét, az őt érintő történéseket.
- **Egyéni beszélgetés:** Az egyéni beszélgetések lehetőséget adnak a szülő és a kisgyermeknevelő közötti, akár hosszabb időt igénybevevő egy-egy fontos nevelési probléma át és megbeszélésére. Itt van mód arra is, hogy a kisgyermek fejlődésének nyomon követéséről megfelelő, reális képet adjon a kisgyermeknevelő a szülő számára, ami kölcsönös, korrekt, bensőséges beszélgetés a gyermekről. Ezt a kapcsolattartási formát mindkét partner kezdeményezheti, sőt ha olyan problémáról, segítségnyújtásról van szó, amelyben a bölcsőde vezetője vagy más szakember a kompetens, előzetes időpont egyeztetés mellett erre is lehetőség nyílik.
- **Üzenő füzet** Az üzenő füzet használata folyamatosan történik. Az üzenő füzetben a szülő és a kisgyermeknevelő kölcsönösen tájékoztatják egymást a kisgyermekről. A szülő gyermekéről még bölcsődébe érkezése előtt rövid jellemzést ír, ezáltal, előzetes tájékoztatást nyújt a kisgyermeknevelőnek (allergia vagy egyéb tartós betegség). A fontos változásokról pedig az éppen aktuális bejegyzéseivel nyújt információt a kisgyermeknevelőnek. A kisgyermeknevelő a beszoktatás tapasztalatairól készíti az első bejegyzést. A napi észrevételeit folyamatosan rögzíti - a gyermek fejlődése során elért

egy-egy változásról (pl. szobatisztaság, beszéd, mozgás, játékfejlődésről) így is tájékoztatja a szülőket. A szülő pedig minden alkalommal aláírásával igazolja annak észrevételezését. A kisgyermeknevelő negyedévenként összegzést készít a gyermek egyéni fejlődéséről. Az üzenő füzet információcserére szolgál, de nem helyettesítheti a közvetlen, partneri kapcsolatot szülő és kisgyermeknevelő között, annak csak kiegészítője, megerősítője lehet.

- **Szülőcsoportos beszélgetések:** Nagyon fontos kapcsolattartási forma az adott gyermekcsoporthoz tartozó szülőknek, hisz általa lehetőség nyílik a közös találkozásra, kötetlen beszélgetésekre, jó szülői kapcsolatok kialakítására, egy-egy nevelési probléma, nehézség megvitatására. A kisgyermeknevelő pedig segítséget nyújthat ezek fel és megoldásában. A közvetlen, kölcsönös bizalmon alapuló, partneri kapcsolatok kialakulását, valamint azok megerősítését szolgálja. A beszélgetések célja elsősorban a családi nevelés segítése, ezáltal a bölcsődés gyermekek szocializációjának, személyiségfejlődésének elősegítése. A szülőcsoportos megbeszélések mindig a szülővel előre egyeztetett időpontban, évente legalább négy alkalommal a kisgyermeknevelők által kerülnek megszervezésre, és levezetésre.
- **Szülői értekezlet:** Általában évi 3-szor kerül rá sor. (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően, és az év vége felé) Az adott gyermekcsoportra nyújtunk tájékoztatást, illetve az aktualitást követve - programjainkról. A bölcsőde vezető részéről szülői értekezlet keretében valamennyi szülő részére általános tájékoztatás is nyújtható.
- **Indirekt kapcsolattartási forma:** faliújság, honlap, email
- **Érdekképviselői Fórum** A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmében a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében Érdekképviselői Fórumot működtetünk. Az Érdekképviselői Fórum tagjai: egy szülő, egy kisgyermeknevelő, a fenntartó egy delegáltja. Az Érdekképviselői Fórum feladata
 - Az intézménnyel jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekeinek védelme. - A hozzá benyújtott panaszok és a hatáskörébe tartozó ügyek vizsgálata, döntése.
 - Intézkedések kezdeményezése a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél lehetséges. - A házirend elfogadásánál egyetértési jog gyakorlása. Az Érdekképviselői Fórum önállóan szervezi saját működését.

Partneri együttműködésünk feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvétel, a szülők és gyermekek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása.

Kapcsolattartás egyéb intézményekkel

- Az **óvodával** szoros kapcsolatot ápolunk. A bölcsőde-óvoda közötti jó szakmai kapcsolat a gyermek fejlődését, a zökkenőmentes óvodai beilleszkedést szolgálja.
- A **védőnő és a bölcsőde orvosa** gyakran meglátogat bennünket, segítséget nyújtanak, ellenőrzést végeznek
- A **gyermekjóléti szolgálattal** is kapcsolatban állunk. Problémás esetben a gyermekvédelmi felelőssel közösen kijelöljük a segítségadás módját a hátrányok csökkentéséhez, a családgondozás és az egyéni bánásmód keretei között. A titoktartási kötelezettség minden, családokat érintő kérdésben érvényesül. A gyermekvédelem valamennyi kisgyermeknevelő feladata.
- Kapcsolatunk a **pedagógiai szakszolgálattal**. Bölcsődénkben biztosítjuk, ha elmaradást tapasztalunk a gyermek fejlődésében, jelzést teszünk a szülők részére. Az átlagostól eltérően fejlődő gyermekeket a pedagógiai szakszolgálat segíti korai fejlesztéssel.
- Kapcsolat a **Bölcsődei Módszertani Szervezettel / Magyar Bölcsődék Egyesületével/** - MBE honlapjának állandó figyelemmel kísérése – szakmai útmutatások, tevékenységének, szolgáltatásainak folyamatos nyomon követése, kisgyermeknevelőink tagsági kapcsolatban vannak a szervezettel
- Kapcsolat felvétele és folyamatos tartása a **Bázisintézménnyel: a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézménnyel/** 9700 Szombathely, Bem J. u. 33./
- Kapcsolat felvétele és tartása a **megyei módszertani tanácsadóval**
- Kapcsolat létesítése és igénybevétele a **környező bölcsődékkal** (információcsere, szakmai segítségnyújtás)

Nyílt nap

A bölcsődei tevékenységbe – a gyermekcsoportok megzavarása nélkül – betekinhetnek azok a szülők, akik bölcsődébe kívánják adni gyermeküket. Előzetes bejelentkezés alapján, szívesen látunk minden kisgyermekes családot, akik ismerkedhetnek a bölcsődével, beszélgethetnek szakemberekkel.

A szakmai program működésének, beválásának ellenőrzési rendszere

Kérdőívet állítunk össze a bölcsődébe járó gyermekek szülei részére. A bölcsődei ellátás végén kitöltött kérdőívek tájékoztatást nyújtanak arról, hogy mennyire elégedettek a szülők a bölcsődei ellátással. A kérdőívek értékelése után szükség szerint megteesszük a szükséges változtatásokat.

A szülők panaszaikkal elsősorban a bölcsőde vezetőjéhez, azután a fenntartóhoz fordulhatnak. A bölcsőde szakmai vezetője - éves ellenőrzési terv szerint - rendszeresen ellenőrzi a kisgyermeknevelők munkáját, dokumentációját.

A bölcsődénk szakmai dokumentumai

Bölcsődei Nevelés Országos Alapprogramja – országos program

Bölcsődénk Szakmai Programja - helyi program

Bölcsőde éves munkaterve - éves terv

Bölcsődei csoport dokumentuma: csoportnapló, gyermek egyéni fejlődésének dokumentumai, üzenő füzet.

A szakmai program a honlapon illetve a bölcsődei faliújságon található. A felvételt követő első szülői értekezleten a bölcsőde vezetője ismerteti a szülőkkel.

Programjaink, hagyományaink, ünnepeink

Olyan közös programokat szervezünk, amelyek erősítik a család és a bölcsőde közötti kapcsolatot. Ezek a programok, a közösen megélt élmények segítik a szülőket a családi nevelésben, családbarátságok kialakulásában, a kisgyermeknevelők és szülők közötti jó kapcsolat fenntartásában.

A bölcsődénkben az ünnepek többségét nyitottan szervezzük, a gyermekek napirendjébe illesztve ünnepeljük:

- ✓ mikulás
- ✓ karácsony
- ✓ farsang
- ✓ húsvét
- ✓ anyák napja
- ✓ gyermeknap
- ✓ gyermekek születésnapja.
- ✓ családi nap

Ezek a programok a családok igényeihez igazodó többlet lehetőségek a családi nevelés segítésére. A gyerekek a szülők biztonságot adó jelenlétében szereznek tapasztalatokat a társas helyzetekről, együtt játszhatnak szüleikkel. A szülők kötetlen formában beszélgethetnek, ötleteket kapnak a neveléshez.

Igényük szerint megfigyelhetik a bölcsődei életet, a korosztálynak való napirendet, étrendet, játékkészletet. Bölcsődénkben az életkornak megfelelő bábelőadást, gyermekkoncertet is nézhetnek, hallhatnak a gyermekek, természetesen szülők is részt vehetnek ezeken a programokon is. A feladatok ütemezésénél figyelembe vesszük az évszakokat, a hagyományokat, az ünnepeket, és a bölcsőde helyiségeit ennek megfelelően díszítjük. A díszítésbe bevonjuk a gyerekeket és a szülőket is.

Zárszó

Bölcsődénk szakmai programja tájékoztatást kíván nyújtani a szülők részére a bölcsődében folyó szakmai program tartalmáról. Bízunk abban, hogy a családok

bizalommal fordulnak intézményünk felé. Szakmai munkánkban azon dolgozunk, hogy a kisgyermeket,- egyéni fejlődési ütemüket szem előtt tartva - a legjobb tudásunk szerint gondozzuk, neveljük. A családi életet messzemenően tiszteletben tartjuk. Bízunk benne, hogy a kisgyermek a bölcsődés kor végére éretté válnak az óvodai életre.

A bölcsőde szakmai programjáért a bölcsőde vezetője felel. A kitűzött szakmai célok megvalósításához, és az elért eredmények elemzéséhez még nagyon –nagy szükségünk lesz a kellő mértékű tapasztalat megszerzésére, ezért szakmai programunk érvényességét 5 évre tervezzük. Azonban, ha a mindenkori jogszabályi változások indokoltá teszik, aktualizáljuk szakmai programunkat.

Gönyű, 2018. június 11.

Tóthné Rosta Éva
Tóthné Rosta Éva
mb. intézményvezető

